

pozdější vědomost o činu byla v příčinné souvislosti s jednáním obžalovaného, totiž, zda čin byl spáchán za okolností, za kterých bylo očekáváti, že vědomost o něm pronikne do širšího kruhu osob a v nich toto pohoršení vyvolá, dále po stránce subjektivní, zda obžalovaný, dopouštěje se závadného činu, byl si tohoto dosahu svého jednání vědom.

Čís. 1524.

Skutková podstata §u 485 a 486 čís. 2 tr. zák. předpokládá placení nebo zajištění pohledávek pravých.

(Rozh. ze dne 29. února 1924, Kr I 135/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 22. ledna 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinením úpadku z nedbalosti dle §u 486 čís. 2 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného napadá rozsudek z důvodu §u 281 čís. 9 a) tr. ř., jest však bezdůvodna. Poukazuje jednak na to, že jako věřitelé obžalovaného byli oprávněni domáhati se zajištění svých právých pohledávek, tak že dlužník jest povinen zajistiti věřitele, jenž na to naléhá. Dostál-li obžalovaný jako dlužník této povinnosti dobrovolně, nelze prý v tom spatřovati nedbalosti a v jeho jednání trestného činu. Než předpis §u 486 čís.2 chrání právě tak, jako předpis §u 485 tr. zák. právo věřitelů na stejnoměrné uspokojení ze jmění dlužníka. Obojí předpis předpokládá placení nebo zajištění pohledávek pravých, ana by jinak přišla v úvahu skutková podstata zločinu dle §u 205 a) tr. zák. I v případě §u 486 čís. 2 tr. zák. jde v podstatě o nadržování jednotlivým pravým věřitelům na úkor jiných; rozdíl spočívá v tom, že, kdežto § 485 tr. zák. předpokládá úmysl, těmto způsobiti újmu, stačí v případě §u 486 čís. 2 tr. zák. v té příčině nedbalost. Alespoň tato však jest v projednávaném případě dána, kdyžtě dle zjištění rozsudku pachatel svým věřitelům Antonii K-ové a Josefu P-ovi nadržoval zajištěním jejich pohledávek, jakkoli věděl, že, nadřuje takto svým příbuzným, nebude míti majetku k uspokojení ostatních věřitelů a je takto poškodí. Proto nemá obžalovaný příčiny, cítiti se stížena tím, že soud shledal v jeho jednání jen nedbalost vůči právu ostatních jeho věřitelů na stejnoměrné uspokojení z jeho jmění. Vyloučiti i nedbalost tam, kde pachatel nadržoval jednotlivým věřitelům, jakkoli věděl, že tím způsobí újmu věřitelům ostatním, nikterak nelze.

Čís. 1525.

»Udává« (§ 209 tr. zák.) též ten, kdo při svém výslechu, k němuž došlo na základě oznámení jiné osoby, tvrdí, že byl určitý zločin určitou osobou spáchán.

Byli-li obviňováni někteří soudci, nikoliv soud, jest na nich, by podali sami soukromou obžalobu (§§y 2, 495 tr. zák.); obžaloba veřejného obžalobce tu nestačí (článek V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863).

Ne sice skolení, ale přivlastnění si škodné v cizím revíru jest krádeží.

(Rozh. ze dne 29. února 1924, Kr II 223/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Ferdinanda Z-a, Josefa Z-a a Josefa H-y do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 15. února 1923, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými a to: Ferdinand Z. a Josef Z. zločinem utrhaní na cti dle §u 209 tr. zák. a Josef H. přestupkem nedokonané krádeže dle §§ů 8, 460 tr. zák. a přestupkem proti bezpečnosti cti dle článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 a §u 487 tr. zák.

Podle §u 290 tr. ř. zrušil rozsudek nalézacího soudu, pokud jím Josef H. byl uznán vinným přestupkem dle §u 487 tr. zák. a článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 a sprostil obžalovaného dle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro tento přestupek, jehož se podle obžaloby dopustil tím, že podáním ze dne 11. dubna 1922 u státního zastupitelství v J. soudce okresního soudu v M. křivě vinil ze zločinu zlého užití moci úřední stranickostí, aniž šlo obviňování tak daleko, by nabylo vlastností, které tu dle §u 209 tr. zák. býti musí, by se stalo zločinem utrhaní na cti.

Zároveň nařídil zrušovací soud podle §u 362 čís. 1 tr. ř. mimořádnou obnovu trestního řízení ve prospěch obžalovaného Josefa H-y, zrušil napadený rozsudek též potud, pokud tento obžalovaný byl uznán vinným přestupkem nedokonané krádeže dle §§ů 8, 460 tr. zák. a přikázal věc příslušnému okresnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h :

Zmatku čís. 9 a) §u 281 tr. ř., správně čís. 10 §u 281 tr. ř. neprovádí stížnost Josefa a Ferdinanda Z-ových po zákonu. Závěr, že se dopustili jen snad přestupku proti bezpečnosti cti, buduje stížnost na předpokladu, že Z-ovi neučinili udání přímo u vrchnosti a že při údajích H-ovi m o h l i předpokládati, že H. učiní trestní udání u vrchnosti. Než rozsudek nezjišťuje pouze, že Z-ovi mohli sobě býti dobře vědomi, nýbrž zjišťuje, že v ě d ě l i, že H. věc nenechá a že to udá; ba zjišťuje dokonce, že bylo přímo úmyslem Z-ových, dáti podnět k vyšetřování a pátrání proti Š-ovi, K-ovým a Št-ovi. Rozsudek zjišťuje dále, že Ferdinand a Josef Z-ovi — byvše četníky vyslýcháni — trvali na tom, t. j. na vymyšleném ději, ježž byli sdělili H-ovi a ježž tento oznámil správě panství b-ého, která H-ovo oznámení zaslala četnické stanici v Ch. Udáním ve smyslu §u 209 tr. zák. jest však jakékoli tvrzení vůči

vrchnosti, že někdo jiný spáchal určitý zločin, takže udání činí netoliko, kdo zločin vrchnosti první oznamuje, nýbrž i kdo vůči vrchnosti za svého výsledku, třebaže k němu došlo následkem oznámení jiné osoby, tvrdí, že byl určitý zločin určitou osobou spáchán. Trvali-li tedy Z-ovi vůči četnictvu na svých údajích, udali tím osoby, dotčené těmito údaji, ze zločinu krádeže, k němuž údaje poukazovaly. Nehledě k tomu nepáše se zločin utržení na cti výlučně přímým udáním u vrchnosti. Zločinu dopouští se podle druhé věty §u 209 tr. zák. i ten, kdo jinak než u vrchnosti obviňuje někoho jiného ze zločinu takovým způsobem, že obvinění jeho mohlo by dáti příčinu vrchnosti k vyšetřování neb alespoň k pátrání proti obviněnému. Že při sdělení Z-ových H-ovi šlo o obvinění takovým způsobem, nalézací soud zjišťuje, přihlížeje patrně k tomu, že o sdělení Z-ových vyrozuměl H. majitele honitby a tento četnictvo. Rovněž zjišťuje nalézací soud, že si Z-ovi těchto následků svého sdělení H-ovi byli vědomi. Již pouhé sdělení, jež Z-ovi učinili H-ovi, naplňovalo by tudíž pojem utržení na cti podle druhé věty §u 209 tr. zák., i kdyby nebyli Z-ovi udali nařknuté osoby přímo u vrchnosti po rozumu první věty §u 209 tr. zák., jak vyličeeno. Rovněž není proveden po zákonu zmatek čís. 9 a) co do výroku, jímž byl Josef H. uznán vinným přestupkem §§ů 8, 460 tr. zák., neboť stížnost nedbá skutkového zjištění ohledně úmyslu H-y, nýbrž buduje své vývody na opačném předpokladu, že stěžovatel chodil s puškou po polích jen, by odstřeloval škodnou a pozlobil Š-a a jeho soudruhy. Avšak ani co do výroku, jímž byl H. uznán vinným přestupkem §u 487 tr. zák. a článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, není stížnost provedena po zákonu. Stížnost snaží se pouze různými úvahami, jež nedoličují, ba ani nepoukazují k žádné z vad v §u 281 čís. 5 tr. ř. vytčených, dokázati, že stěžovatel neměl úmyslu urážlivého, čímž i sama stížnost rozumí vědomí stěžovatele, že se obsahem svého podání dopouští urážky soudců. Než vědomí H-ovo, že se dopouští urážky soudců, rozsudek zjišťuje tím, že jednak odmítá hájení se obžalovaného, že stížnost měla býti pouze pohánkou, jednak bere v rozsudkových důvodech za prokázano, že výrazy, obsažené v podání, jsou k ř i v ý m obviněním ze zločinu; křivost obvinění však pojmově předpokládá úmyslně vědomou nepravdivost. Zmateční stížnost není tudíž po větší části provedena po zákonu a ve zbývající části neodůvodněna. Bylo ji proto zavrhnouti.

Avšak rozsudek jest ve výroku, o němž posléze bylo jednáno, zmatečným dle čís. 9 c) §u 281 tr. ř. ve směru, stížností nevytýkaném. Rozsudek zjišťuje, že stěžovatel H. vinil podáním, o které jde, ze zločinu . . . s o u d c e okresního soudu v M. Obviňováním byli tedy dotčeni někteří, po nřřipadě všichni soudci u tohoto soudu úřadující, nikoli však okresní soud. Přestupek §u 487 tr. zák., jež naplňuje obsah podání, nebyl spáchán proti veřejnému úřadu, nýbrž na — třebaže několika — jednotlivcích. Pouze tyto osoby byly dle §u 495 tr. zák. oprávněny k návrhu na vyšetřování a potrestání přestupku, o který jde. Veřejnému obžalobci nepřislušelo — třebaže trestný čin směřoval proti veřejným úředníkům a vztahoval se na jejich úřední úkony — právo ku stíhání ani dle článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 z roku 1863, jelikož

nejde o přečin, nýbrž jen o přestupek. Žádným ze soudců, urážkou dotčených, návrh na potrestání učiněn nebyl. Uznal-li nalézací soud na základě návrhu veřejného obžalobce stěžovatele vinným činem, pro nějž mohl býti stihán jen k žádosti soukromého obžalobce, porušil zákon v §u 2. tr. ř. a §u 495 tr. zák. co do otázky, zda je zde, či schází-li obžaloba, již je dle zákona potřebí. I bylo proto z důvodu zmatečnosti §u 281 čís. 9 a) tr. ř. dle §u 290, ježto bylo zákona nesprávně použito v neprospěch obžalovaného, rozsudek soudu první stolice ve výroku, jímž byl Josef H. uznán vinným přestupkem §u 487 tr. zák. a čl. V. zákona čís. 8/63 a v důsledku toho i ve výroku o trestu tohoto stěžovatele, jakož i ve výrociích s tím souvisejících zrušiti. Jelikož zde není návrhu oprávněného obžalobce na stihání přestupku §u 487 tr. zák. a pro skutkovou podstatu zločinu §u 209 tr. zák. nedostává se zjištění zlého úmyslu, tímto zločinem předpokládaného, bylo Josefa H-u z obžaloby pro přestupek §u 487 tr. zák., domněle i čl. V. zákona čís. 8/63 propustiti.

Při poradě o zmateční stížnosti Josefa H-y vzešly však zrušovacímu soudu závažné pochybnosti o správnosti skutkových zjištění, na nichž se zakládá rozsudek nalézacího soudu, pokud jím byl Josef H. uznán vinným přestupkem nedokonané krádeže dle §§ů 8, 460 tr. zák. Nalézací soud zjistil totiž na základě doznání obžalovaného Josefa H-y a výpovědi svědků Leopolda Š-a a Anny O-ové, že Josef H. chodil s puškou po revíru majitele honitby Leopolda Š-a, by lovil, v úmyslu si honební zvěř přivlastniti. Než to, co H. udal, totiž: »že si vyšel s ručnicí na divoká káňata a divoké holuby, protože byl o to požádán Annou O-ovou«, nesvědčí o jeho úmyslu lovití honební zvěř a si ji přivlastniti. Výpověď svědka Leopolda Š-a, jenž udal, že měl s H-ou písemnou smlouvu, že se bude společně honit, společně že se škoda nahradí a zisk rozdělí, že H. odmítl jeho pozvání na hon s podotknutím, že on sám ho zve na hon dne 2. října 1921, a že H. chodil na hony sám, nasvědčuje pak pouze tomu, že H. smlouvy se Š-em nedodržel a bez jeho pozvání na hon chodil, nesvědčí však rovněž o jeho úmyslu h o n e b n í zvěř si přivlastniti. Anna O-ová vůbec nebyla slyšena jako svědkyně. Byla sice k hlavnímu přelíčení, ustanovenému na den 18. ledna 1923, předvolána, nedostavila se však a od jejího výslechu bylo za souhlasu obou stran upuštěno. Je nepochopitelné, jak nalézací soud mohl na základě »její svědecké výpovědi« učiniti zmíněné zjištění. Prohlášení, jež O-ová soudu zaslala, jež však podle záznamů protokolu o hlavním přelíčení nebylo přečteno, svědčí pak o správnosti zodpovídání se Josefa H-y, neboť v něm O-ová uvádí, že požádala H-u, by zastřelil káně, jež ji hospodářsky poškozovalo. Podklad, na němž nalézací soud zjišťuje úmysl Josefa H-y, přisvojiti si honební zvěř, jest podle toho, co právě uvedeno, vratkým. V uvážení všech těchto okolností nejvyšší jako zrušovací soud nařídil podle §u 362 čís. 1 tr. ř. mimořádnou obnovu trestního řízení ve prospěch obžalovaného Josefa H-y, zrušil v tomto směru rozsudek nalézacího soudu a věc přikázal nyní příslušnému okresnímu soudu, by ji opětovně projednal a rozsoudil.

Tomuto soudu bude vzhledem na uvedené zodpovídání se obžalo-

vaného uvážiti toto: Byť i honební zákon pro Moravu ze dne 26. července 1912, čís. 4 z. zák. z roku 1914 definoval v §u 2. vykonávání honebního práva jako výlučné právo lovná zvířata, v honebním revíru majitelů vlastní honitby nebo nájemců honitby v tomto zákoně vyznačených se vyskytující, hájiti, stíhati, zabíjeti a t. d. sobě přivlastňovati; divoká kánata (varochy velké) a divoké holuby mezi lovnými zvířaty však neuvádí, přece již z toho, že zákon činí v §u 64 právo cizí osoby, taková zvířata si přivlastňovati, závislým na písemném povolení pána honitby, vysvítá, že ani ohledně těchto zvířat neuvolnil výhradné právo okupační majitele honitby ve prospěch osob cizích. Dle toho dopouštějí se tyto osoby neoprávněným přivlastněním si takového zvířete v cizí honitbě krádeže. V případě, o němž jde, bude proto nutno zjistiti, zdali úmysl H-ův se vztahoval pouze na skolení uvedených dravých ptáků — což by trestným nebylo — či též na přivlastnění si jich, což ovšem by zakládalo skutkovou podstatu přestupku, pro nějž naň bylo žalováno.

Čís. 1526.

I vojenské telegrafy (telefony) požívají zákonné ochrany. Lhostejno, že jest již po cvičení, jen když jest vedení určeno a způsobilé k používání.

Předmětem ochrany podle §§ů 89 a 318 tr. zák. nejsou součástky telegrafu nebo telefonu jako takové, nýbrž zařízení jako celek.

(Rozh. ze dne 1. března 1924, Kr I 336/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 24. března 1923, jímž byli obžalovaní Josef K. a Bedřich Č. podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro zločin krádeže podle §§ů 171, 175 I b) tr. zák., Bedřich Č. též podle §u 173 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost státního zastupitelství napadá rozsudek soudu první stolice toliko z důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř., jež shledává v tom, že nalézací soud, sprostiv obžalované dle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin krádeže podle §§ů 171, 175, I b) tr. zák., ohledně obžalovaného Bedřicha Č.-a též podle §u 173 tr. zák., neshledal ve skutku obžalovaných ani přestupku proti veřejným zřízením a opatřením podle §u 318 tr. zák. Stížnost není odůvodněna. Nelze sice úplně souhlasiti s nalézacím soudem, pokud odůvodňuje napadený výrok tvrzením, že náležitost vojenských telefonních vedení k předmětům uvedeným v §u 89 tr. zák., stává se v projednávaném případě pochybnou proto, že není zjištěno, že jednáním obžalovaných nastalo porušení těchto vedení, v té době ještě určených k používání k účelům vojenské správy a trvání manevrů, ježto zodpovídání se obžalovaných,